

de 2 Flyttedage, hvilket kun medførte en ganske ubetydelig Ændring af den gennemsnitlige, virkelige, daglige Arbejdstid.

Det foreløbige Reglements Bestemmelse om Arbejdstiden forblev i øvrigt i Hovedsagen uforandret, indtil der i 1891 paa Initiativ af Orlogsværftets Myndigheder blev foretaget en Omlægning af Arbejdstiden, væsentlig for at skaffe en ligeligere Fordeling af denne paa Aarets Arbejdsdage og tillige for ikke at begynde Arbejdet før Kl. 6 om Morgenen. Den gennemsnitlige, virkelige, daglige Arbejdstid for Aaret 1892 maa derefter beregnes til 7 *Timer 50 Minutter*, naar Arbejdstimernes Antal divideres med Arbejdsdagens Antal, der var 298.

Fra 1898, hvor Omklædningstiden blev nedsat til 10 Minutter fra 20 Minutter, blev den gennemsnitlige, virkelige, daglige Arbejdstid 8 *Timer*.

Allerede i Aaret 1891 havde Ministeriet — i øvrigt i Overensstemmelse med et fra Arbejderne fremsat Ønske — bestemt, at de i størst mulig Udstrækning skulde have Adgang til Arbejde i Juleferien udenfor Helligdagene, og i 1904 blev det fastslaaet, at disse Fridage skulde være tvungne Arbejdsdage, og Bestemmelsen herom indgik i det reviderede Reglement af 28. Februar 1906, der ogsaa fastsatte, at der paa Grundlovsdagen kun skulde arbejdes til Kl. 11 $\frac{1}{2}$ Formiddag, uden at der derfor skulde gøres noget Afdrag i Lønnen. For Aaret 1907 bliver herefter den gennemsnitlige, virkelige, daglige Arbejdstid 7 *Timer 59 Minutter*, naar det samlede Antal Arbejdstimer divideres med Arbejdsdagens Antal: 302 $\frac{1}{2}$.

Endelig bestemtes det i 1908, at der i Tiden fra den 1. Juni til den 30. September kunde tilstaaes Mandskabet Sommerferie i 6 Arbejdsdage uden Afkortning. Disse Bestemmelser optoges i det reviderede Reglement af 1. December 1910, der i øvrigt ikke foretog nogen Forandring i Arbejdstiden, og som endnu er gældende. Den gennemsnitlige, virkelige, daglige Arbejdstid, udregnet for Aaret 1911, bliver herefter ligeledes 7 *Timer 59 Minutter*.

Det maa altsaa ved disse Beregninger stadig haves for Øje, at det kun drejer sig om en *gennemsnitlig* Arbejdstid — jfr. den som Bilag 8 medfølgende Oversigt over Arbejdstiden paa Orlogsværftet fra 1857 til 1911 — idet den virkelige, daglige Arbejdstid jo ikke er 8 Timer hele Aaret rundt, men bevæger sig i en Skala, der rækker fra en længste Arbejdstid om Sommeren af 8 $\frac{1}{3}$ Time til en korteste Arbejdstid om Vinteren af 6 $\frac{5}{6}$ Time, idet Arbejdsdagens Længde inklusive Hviletider samtidig varierer fra 10 $\frac{1}{4}$ Time til 7 $\frac{3}{4}$ Time, jfr. Bilag 5.

I øvrigt skal det bemærkes, at den ovenfor skitserede Redaktion af Arbejdstiden fra 8 Timer 33 Minutter ifølge Reglementet af 1856 til de nuværende 8 Timer — paa et enkelt Punkt nær — ikke er bleven gennemført som Følge af Andragender derom fra Arbejderne, men gennemgaaende ved Myndighedernes Initiativ.

Naar man nu, dels for at kunne imødekomme de fra Orlogsværftets Arbejders Side fremkomne Ønsker om en Forbedring af deres Indtægter, dels for at tilstræbe Ensartethed i Arbejdstiden for Hærens og Orlogsværftets Arbejdere, paatænker en Forlængelse af den nugældende Arbejdstid paa Orlogsværftet, bør denne formentlig af de her nævnte Hensyn fastsættes til 9 Timer, hvorved den vil blive nærlig den samme, som for Tiden haves paa A/S Burmeister & Wains Værft paa Refshaleøen, hvilket ogsaa maa forekomme naturligt paa Grund af de Sammenligninger, der stedse og til Dels med Rette anstilles mellem Orlogsværftet og den private Industri, jfr. i denne Henseende [bl. a. de vedlagte Eksemplarer af Jernindustriens Lønstatistik for Aaret 1911 og Jernindustriens Lønoplysninger for Juli Kvartal s. A. (Bilag 9 og 10) samt de ligeledes vedlagte Oversigter over Aarsfortjeneste og Timefortjeneste for Orlogsværftets faste Arbejdere, sammenlignet med Arbejdere ved et Skibsværft under Jernindustriens Sammenlutning (Bilag 11 og 12); og naar man til Sammenligning har anført Arbejdstiden for A/S Burmeister & Wains Værft paa Refshaleøen, der for Aaret 1913 vil blive 9 Timer 5 Minutter, og ikke Arbejdstiden for Aktieselskabets Virksomhed paa *Christianshavn*, der beløber sig til 9 Timer 16 Minutter, er Grunden den, at Arbejdet paa Refshaleøen i det væsentligste foregaar under samme Forhold som paa Orlogsværftet og ligesom her for en Del udføres i fri Luft. Men selv Arbejdstiden paa Refshaleøen kan ikke være nogen absolut Norm for Orlogsværftet, da Arbejdet paa sidstnævnte Sted paa alle Ugens Hverdage maa ophøre til samme